

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie

LKR.411.001.02.2022

Pan
Marek Bzdek
Wójt Gminy Bochnia
Urząd Gminy Bochnia
ul. Kazimierza Wielkiego 26
32-700 Bochnia

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/22/002 Udzielanie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych w wybranych gminach województwa małopolskiego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Bochnia; ul. Kazimierza Wielkiego 26, 32-700 Bochnia (<i>Gmina</i>)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Bzdek, Wójt Gminy Bochnia od 22 października 2018 r. (akta kontroli str. 3-4)
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, tj. podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego, od środków transportowych, określonych w Ordynacji podatkowej. 2. Udzielanie pomocy de minimis. 3. Stosowanie preferencji w podatku od nieruchomości w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2021. Badania kontrolne mogą dotyczyć również działań wcześniejszych i późniejszych, jeżeli miały one związek z zakresem przedmiotowym kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Barbara Guga, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/66/2022 z 12 kwietnia 2022 r. (akta kontroli str.1-2)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2019-2021 Wójt udzielał ulg w spłacie zobowiązań podatkowych z zachowaniem zasad określonych ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa³, przy czym stwierdzono jednostkowe przypadki nierzetelnie przeprowadzonego postępowania dowodowego. Udzielone ulgi dotyczyły podatku od nieruchomości, rolnego, od środków transportu oraz leśnego i były uzasadnione ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym.

W wyniku badania 30 postępowań podatkowych ustalono, że były one prowadzone na podstawie obowiązujących przepisów. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nierzetelnego przeprowadzenia postępowania dowodowego w trzech przypadkach, w których pomimo nieudokumentowania przez podatnika sytuacji finansowej uzasadniającej udzielenie ulgi, wydano pozytywną decyzję. Bez zebrania materiałów potwierdzających sytuację finansową, Wójt nie mógł w należyty sposób rozpoznać sytuacji majątkowej podatnika, co mogło mieć wpływ na ustalenie, czy spełniona została przesłanka ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego, o której mowa w art. 67a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

W przypadku siedmiu na 15 zbadanych spraw Wójt udzielił pomocy de minimis niezgodnie z art. 37 ust. 7 ustawy o pomocy publicznej⁴, gdyż do wniosków o jej udzielenie nie załączono zaświadczeń o pomocy de minimis jaką podatnik otrzymał w roku, w którym ubiegał się o pomoc oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych albo oświadczeń o wielkości pomocy otrzymanej w tym okresie, a wymaganych art. 37 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy publicznej. W pięciu badanych przypadkach wraz z wnioskiem nie złożono również formularza informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis, wymaganego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis⁵.

W latach 2019-2021 Wójt sporządzał informacje o udzielonych ulgach w spłacie zobowiązań podatkowych oraz udzielonej pomocy publicznej w formie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych. Informacje te, w formie wykazów osób fizycznych, prawnych oraz jednostek organizacyjnych były udostępnione do publicznej wiadomości, zgodnie z art. 37 ust. 2 pkt 2 lit. f i g ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶, na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Bochnia. Informacji tych nie udostępniano jednak na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Bochnia (BIP).

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, ze zm., dalej: *ustawa Ordynacja podatkowa*.

⁴ Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, dalej: *ustawa o pomocy publicznej*.

⁵ Dz. U. nr 53 poz.311 ze zm.

⁶ Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm., dalej: *ustawa o finansach publicznych*.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁷ kontrolowanej działalności

1. Udzielanie ulg w zapłacie zobowiązań podatkowych przypadających Gminie

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach 2019-2020 złożonych zostało ogółem 229 wniosków o udzielenie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych na łączną kwotę 1 180 787,50 zł. Wydano 167 decyzji uwzględniających wnioski w całości lub w części na kwotę 1 017 851,06 zł.

(akta kontroli str. 170-173)

W okresie objętym kontrolą:

- 12 osobom prawnym umorzono zaległości podatkowe na kwotę 45 817,00 zł;
- jednej osobie prawnej odroczone płatność podatku na kwotę 818 644,00 zł⁸;
- 143 osobom fizycznym umorzono zaległości podatkowe na kwotę 98 312,44 zł;
- jednej osobie fizycznej odroczone płatność zaległości podatkowych na kwotę 745,00 zł;
- trzem osobom fizycznym rozłożono na raty zaległości podatkowe na kwotę 24 760,70 zł;
- dwóm osobom fizycznym odroczone płatność podatku na kwotę 5 414,00 zł;
- trzem jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej umorzono zaległości podatkowe na kwotę 17 653,15 zł;
- 13 osobom fizycznym odmówiono udzielenia ulg na wnioskowaną kwotę 8 731,52 zł;
- trzem osobom prawnym odmówiono udzielenia ulg na wnioskowaną kwotę 16 085,00 zł;
- jednej jednostce organizacyjnej odmówiono udzielenia ulg na wnioskowaną kwotę 13 222,52 zł.

(akta kontroli str. 174-177, 193-196)

W latach 2019-2021 nie było przypadków umorzeń zaległości podatkowych dokonywanych z urzędu na podstawie art. 67d ustawy Ordynacja podatkowa.

(akta kontroli str. 193-196)

Dochody podatkowe Gminy z tytułu podatku rolnego, od nieruchomości, leśnego i od środków transportowych w kontrolowanym okresie wynosiły ogółem 23 468 265,92 zł, w tym: w 2019 r. – 7 765 067,18 zł; w 2020 r. – 7 299 464,80 zł; w 2021 r. - 8 403 733,94 zł.

Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa kształtowały się następująco:

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

- umorzenia zaległości podatkowych - ogółem 159 707,67 zł, w tym: w 2019 r. – 19 044,37 zł; w 2020 r. – 59 719,39 zł; w 2021 r. – 80 943,91 zł;
- rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności, zwolnienia z obowiązku pobrania, ograniczenia poboru - 824 727,00 zł, w tym: w 2019 r. – 1 450,00 zł; w 2020 r. – 5 044,00 zł; w 2021 r. – 818 233,00 zł.

(akta kontroli str. 7-12)

1.2. W Urzędzie nie ustalono zasad rozpatrywania ulg podatkowych. Wójt wyjaśnił, że ocenia każdą sytuację w sposób indywidualny, a w procedurach nie da się opisać każdego przypadku ciężkiej sytuacji danego podatnika.

(akta kontroli str. 5-6)

Upoważnienie do wydawania decyzji, w przypadkach, gdy decyzji nie podpisywał Wójt Gminy, otrzymała jedna osoba - Zastępca Wójta Gminy.

(akta kontroli str. 56-57)

Projekty decyzji związanych z udzielaniem ulg podatkowych przygotowywało trzech pracowników Wydziału Finansowo-Budżetowego i Podatków. W zakresach czynności jednoznacznie nie przypisano tym pracownikom odpowiedzialności za wykonywanie czynności związanych z udzielaniem ulg podatkowych, co przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 58-66, 193-196)

1.3. Rada Gminy nie wprowadziła opłaty prolongacyjnej z tytułu rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności podatków oraz zaległości podatkowych stanowiących dochód gminy.

(akta kontroli str. 5-6)

1.4. W wyniku szczegółowego badania 30 postępowań w zakresie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych lub odmawiających takich ulg ustalono, że:

- we wszystkich badanych przypadkach, zgodnie z art. 126 ustawy Ordynacja podatkowa, zachowano zasadę pisemności postępowania;
- w sprawach tego wymagających podejmowano działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i załatwienia sprawy, zgodnie z art. 122 ustawy Ordynacja podatkowa, z wyjątkiem trzech przypadków, które opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Przed wydaniem decyzji, zgodnie z art. 123 ustawy Ordynacja podatkowa, zapewniano stronom czynny udział w każdym stadium postępowania i umożliwiano wypowiedzenie się co do zebranych dowodów, materiałów i żądań. W 22 przypadkach wydane decyzje w całości uwzględniały wnioski strony i nie występowało do podatnika o wypowiedzenie się w sprawie zebranych dowodów (art.123 § 2). W ośmiu przypadkach (w tym we wszystkich sześciu badanych postępowaniach zakończonych wydaniem decyzji odmawiających przyznania ulgi) umożliwiono podatnikowi wypowiedzenie się w sprawie zebranych dowodów na 7 dni przed wydaniem decyzji, zgodnie z art. 200 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa;
- wnioski podatników zawierały wszystkie elementy, o których mowa w art. 168 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

(akta kontroli str. 165-169, 183-185)

Wójt wydawał decyzje w terminach przewidzianych w art. 139 ustawy Ordynacja podatkowa:

- w 20 przypadkach, decyzje zostały wydane nie później niż w ciągu miesiąca od daty wpływu wniosku;
- w ośmiu przypadkach decyzje zostały wydane nie później niż w ciągu 2 miesięcy;
- w dwóch przypadkach (nr Fin. 3120.45.1.2019, nr Fin. 3123.36.38.2019) decyzje wydane zostały po upływie dwóch miesięcy (odpowiednio 120 i 113 dni od daty wpływu wniosku). Strony zostały powiadomione o niezalążeniu sprawy we właściwym terminie. Zgodnie z art. 140 ustawy Ordynacja podatkowa, podano także przyczyny niedotrzymania terminu i wskazywano nowy termin załatwienia sprawy.

(akta kontroli str. 183-185, 193-196)

Odnosnie do przyczyny długości postępowania w ww. dwóch postępowaniach Wójt wyjaśnił, że obszerność dokumentacji wymagała ścisłej analizy w celu wydania decyzji. W sprawie nr Fin. 3120.45.1.2019, Wójt wyjaśnił, że wymieniona sprawa jest tematem mocno rozbudowanym do analizy, między innymi przez „narastanie” zaległości i częste wnioskowanie o umorzenie. Zobowiązani uzupełniali kilkakrotnie dokumentację, co spowodowało wydłużenie terminu wydania decyzji. Sprawa nr Fin.3120.45.1.2019 wymagała analizy pod kątem zbadania sytuacji finansowej podatnika i rodzaju prowadzonej działalności.

(akta kontroli str. 197-200)

1.5. W wyniku badania 30 wybranych postępowań ustalono, że we wnoszonych wnioskach o przyznanie ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych wskazano:

- w 21 przypadkach ważny interes podatnika;
- w sześciu przypadkach interes publiczny;
- w trzech przypadkach ważny interes podatnika i interes publiczny.

Zgromadzony materiał dowodowy w 27 badanych przypadkach potwierdzał istnienie ważnego interesu podatnika/interesu publicznego, który został wskazany we wniosku. Urząd zebrał i przeanalizował dowody zgromadzone na okoliczność zwracania się o przyznanie ulgi w postaci m.in. dokumentów potwierdzających sytuację finansową podatnika – w przypadku osób prawnych dokumentów obrazujących sytuację finansową firmy takich jak sprawozdania finansowe, bilans, rachunek zysków i strat, a w przypadku osób fizycznych: informacji z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, zaświadczeń o zatrudnieniu, dokumentów potwierdzających ponoszenie stałych opłat, protokołów z oszacowania zakresów i wysokości szkód, zaświadczeń o stanie zdrowia, danych Głównego Urzędu Statystycznego dotyczących przeciętnych wydatków na żywność i napoje bezalkoholowe.

W ośmiu przypadkach, w tym w sześciu badanych postępowaniach zakończonych decyzją odmawiającą przyznania ulgi, umożliwiono podatnikowi wypowiedzenie się w sprawie zebranych dowodów na 7 dni przed wydaniem decyzji, zgodnie z art. 200 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

(akta kontroli str. 186-187, 193-196)

Wystąpiły dwa przypadki rozpatrywania wniosków o udzielenie ulgi podatkowej złożonych przez pracowników jednostek organizacyjnych Urzędu. W żadnym z tych

przypadków nie zachodziły przesłanki uzasadniające wyłączenie pracownika Urzędu lub Wójta, jego Zastępcę bądź Skarbnika od udziału w postępowaniu.

(akta kontroli str. 205-216)

1.6. Wszystkie badane decyzje spełniały wymogi określone w art. 210 ustawy Ordynacja podatkowa i zawierały: oznaczenie organu podatkowego, datę jej wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne, uzasadnienie prawne, pouczenie o trybie odwoławczym, podpis osoby upoważnionej, z podaniem jej imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego.

(akta kontroli str. 189-190)

1.7. W wyniku badania 30 postępowań w zakresie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych lub odmawiających takich ulg ustalono, że w 27 przypadkach, w aktach sprawy znajdował się materiał dowodowy potwierdzający przesłanki przyznania ulgi. W badanej próbie nie stwierdzono przypadków niejednolitego podejścia do wniosków podatników.

(akta kontroli str. 186-188, 193-196)

1.8. W przypadku wszystkich 24 badanych postępowań zakończonych wydaniem decyzji o umorzeniu, umarzone były wyłącznie należności będące zaległościami podatkowymi. W każdym badanym przypadku, w dniu wydania decyzji zaległość ta już istniała i organ podatkowy był uprawniony do jej umorzenia.

(akta kontroli str. 186-188, 193-196)

1.9. W latach 2019-2021 Wójt sporządzał terminowo informacje o udzielonych ulgach w spłacie zobowiązań podatkowych. Informacje te były udostępnione do publicznej wiadomości, zgodnie z art. 37 ust. 2 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁹, na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Bochnia. Informacji nie udostępniono na stronie BIP, co przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 67-68, 72-164, 193-196)

1.10. W latach 2019-2020 nie były wnoszone odwołania od wydanych decyzji w zakresie udzielania ulg podatkowych. Nie było również przypadków wniesienia skarg do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

(akta kontroli str. 201)

Do Rady Gminy Bochnia wpłynęły dwie skargi dotyczące postępowań związanych z udzielaniem ulg w spłacie zobowiązań podatkowych:

- 21 sierpnia 2019 r. podatnik wniósł skargę na działalność Wójta Gminy Bochnia dotyczącą „nienależytego wykonywania obowiązków poprzez rozpatrywanie indywidualnego wniosku w sprawie umorzenia zaległości podatkowej w sposób biurokratyczny zmierzający do znacznej przewlekłości postępowania”. Uchwałą Rady Gminy Bochnia dnia 27 września 2019 r., skarga została przekazana do rozpatrzenia do Samorządowego Kolegium Odwoławczego (SKO). Postanowieniem z 12 listopada 2019 r. SKO uznało skargę za nieuzasadnioną;
- 10 stycznia 2020 r. podatnik wniósł skargę na działalność Wójta Gminy Bochnia dotyczącą przewlekłości postępowania. Skarżąca zakwestionowała konieczność przedłużenia terminu załatwienia sprawy w związku z koniecznością uzupełnienia

---

⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.

materiału dowodowego. W jej ocenie wszystkie istotne w sprawie okoliczności zostały właściwie udokumentowane. Uchwałą Rady Gminy Bochnia dnia 28 stycznia 2020 r., skarga została przekazana do rozpatrzenia do SKO. Postanowieniem z 25 lutego 2020 r. SKO uznało skargę za nieuzasadnioną.

(akta kontroli str. 217-247)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Trzem pracownikom Wydziału Finansowo-Budżetowego i Podatków w ich zakresach czynności nie przypisano obowiązków i odpowiedzialności związanych z udzielaniem ulg podatkowych, co było działaniem nierzetelnym. W przyjętych zakresach czynności zapisano m.in., że do ich obowiązków należy prowadzenie dokumentacji podatników, księgowanie podatków, uzgadnianie przypisów i odpisów należności podatkowych podatników, wystawianie upomnień dla osób zalegających z płatnościami. Według standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych¹⁰ aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności powinien być określony dla każdego pracownika.

W trakcie trwania niniejszej kontroli, tj. 4 maja 2022 r., do zakresów czynności tych pracowników wprowadzono zapisy przypisujące im obowiązki prowadzenia postępowań w zakresie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych oraz przygotowywania projektów decyzji.

(akta kontroli str. 58-66, 193-196)

2. W trzech badanych sprawach (nr Fin.3124.2.9.2020, Fin.3123.36.13.2020, Fin.3120.46.12.2021) nierzetelnie przeprowadzono postępowanie dowodowe, gdyż nie podjęto działań w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego. Do złożonych przez podatników wniosków nie załączono żadnych dowodów potwierdzających trudną sytuację finansową, a odpowiedzialni pracownicy Urzędu nie zwrócili się do stron o ich uzupełnienie. Takie działania były także niezgodnie z art. 122 ustawy Ordynacja podatkowa, na podstawie którego organ podatkowy jest zobowiązany do podjęcia wszelkich niezbędnych działań w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym. W efekcie zostały wydane decyzje, na podstawie których umorzono podatnikom kwotę ogółem 9 801,50 zł. W sprawach nr Fin.3124.2.9.2020, Fin.3123.36.13.2020 uzasadniono przyznanie ulgi ważnym interesem podatnika, a w sprawie Fin.3120.46.12.2021 interesem społecznym, jednakże nie podano argumentacji, tj. uzasadnienia faktycznego, w jaki sposób została przeanalizowana sytuacja podatnika, co było działaniem nierzetelnym i niezgodnym z art. 210 § 1 pkt 6 i § 4 ustawy Ordynacja podatkowa. Zgodnie z tym uregulowaniem uzasadnienie faktyczne decyzji zawiera w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, którym dał wiarę, oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności. Uzasadnienie tych decyzji zawierało tylko uzasadnienie prawne.

(akta kontroli str. 186-188, 193-196, 260-271)

¹⁰ Komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84).

Wójt wyjaśnił, że sytuacja każdego podatnika, któremu umorzono zaległość podatkową była analizowana indywidualnie i opierała się na wiedzy w zakresie sytuacji danej osoby:

Fin.3124.2.9.2020 – podatnik złożył wniosek z prośbą o umorzenie podatku dotyczącego samochodu, który nie był używany i nie przynosił dochodów dla Firmy. Jednocześnie podatnik dokonał wpłaty za wszystkie inne pojazdy, dla których składa deklarację od środków transportu. Wójt wydając decyzję o umorzeniu wziął pod uwagę opisaną sytuację w zakresie niewykorzystywania pojazdu do celów zarobkowych, zauważając też dobrą wolę podatnika, który nie wnioskował o umorzenie dla wszystkich pojazdów, tylko zapłacił podatek za samochody, które przynosiły zysk firmie. W związku z powyższym nie badano sytuacji finansowej podatnika.

Fin.3123.36.13.2020 – podatnik złożył wniosek o umorzenie odsetek od zaległości podatkowej. Wójt zauważając dobrą wolę podatnika od uregulowania należności głównej przychylił się do wniosku podatnika biorąc pod uwagę ważny interes podatnika.

Fin.3120.46.12.2021 – podatnik złożył wniosek o umorzenie zaległości podatkowej wraz z odsetkami za okres, kiedy tereny Spółki Pastwiskowej były dzierżawione. Osoba dzierżawcy mimo zapisów w umowie nie dokonywała wpłat podatku na dzierżawiony teren. Zarząd Spółki nie posiadał wcześniej wiedzy w zakresie występujących zaległości. Wójt znał sytuację Spółki oraz przyczynę wystąpienia zaległości w związku z powyższym dokonał umorzenie bez badania sytuacji finansowej Spółki.

(akta kontroli str. 197-200)

NIK zwraca uwagę, że bez zebrania materiałów potwierdzających sytuację finansową Wójt nie mógł w należyty sposób rozpoznać sytuacji majątkowej podatnika, co mogło mieć wpływ na ustalenie, czy spełniona została przesłanka ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego, o której mowa w art. 67a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

3. W czterech przypadkach (nr nr Fin.3123.37.10.2019, Fin.3123.36.50.2019, Fin.3123.37.2.2020, Fin.3123.36.10.2020), w których decyzje wydano później niż w ciągu miesiąca, ale nie później niż dwóch miesięcy, nie powiadomiono stron o przyczynach niedotrzymania terminu i nie wskazano nowego terminu załatwienia sprawy, co było niezgodne z art. 140 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Na podstawie tego przepisu o każdym przypadku niezakończonych sprawy we właściwym terminie organ podatkowy obowiązany jest zawiadomić stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wskazując nowy termin załatwienia sprawy.

(akta kontroli str. 183-185, 193-196, 272-345)

Wójt wyjaśnił, że we wszystkich ww. sprawach nieznacznie przekroczone termin załatwienia sprawy, gdyż zobowiązani uzupełniali dokumentację, a ponieważ decyzja była wydana zgodnie z żądaniem strony oraz z uwagi na ekonomikę postępowania podatkowego odstąpiono od wysyłania postanowienia o powiadomieniu strony o przyczynach niedotrzymania terminu i wskazania nowego terminu załatwienia sprawy.

(akta kontroli str. 197-200)

4. Wójt nie udostępnił na stronie BIP wykazów osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym w zakresie podatków lub opłat udzielono ulg, odroczeń, umorzeń lub rozłożono spłatę na raty w kwocie przewyższającej łącznie 500 zł, wraz ze wskazaniem wysokości umorzonych kwot i przyczyn umorzenia za lata 2019-2021, co było niezgodne z art. 6 ust. 1 pkt 5 lit. g oraz art. 8 ust. 4 ustawy o dostępie do informacji publicznej. Według przytoczonych uregulowań udostępnieniu podlega informacja publiczna o majątku publicznym, w tym o ciężarach publicznych, a organy jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do udostępniania informacji o majątku publicznym w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wójt wyjaśnił, że brak udostępnienia informacji w BIP *był wynikiem złej interpretacji zapisów ustawy przez pracownika odpowiedzialnego za ten zakres. Pracownik umieszczając wykaz na tablicy ogłoszeń miał przekonanie o zachowaniu jawności danych zawartych w wykazie.*

W trakcie niniejszej kontroli, tj. 9 maja 2022 r., w BIP została zamieszczona informacja o udzielonych ulgach w spłacie zobowiązań podatkowych za 2021 r.

(akta kontroli str. 67-68, 72-164, 193-196)

OCENA CZĄSTKOWA Wójt przeprowadzał postępowania w zakresie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych zgodnie z ustawą Ordynacja podatkowa. Niemniej jednak, w badanej próbie stwierdzono nieprawidłowości związane z rzetelnością prowadzonych postępowań w zakresie udokumentowania interesu podatnika uzasadniającego przyznanie ulgi oraz, w przypadku niezalążnienia sprawy w terminie, niepodawania przyczyny jego niedotrzymania oraz niewskazywania nowego terminu zaalążnienia sprawy.

OBSZAR
Opis stanu
faktycznego

2. Udzielanie pomocy de minimis

2.1. Na podstawie art. 67b §1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa udzielono pomocy de minimis w związku z udzielaniem ulg w spłacie zobowiązań podatkowych 40 podatnikom na kwotę 959 586,46 zł, w tym: 26 osobom fizycznym (88 510,31 zł), 11 osobom prawnym (853 423,00 zł) i trzem jednostkom organizacyjnym (17 653,15 zł), tj.:

- w 2019 r.: sześciu podatnikom na kwotę 21 902,00 zł, w tym: dwóm osobom prawnym (890,00 zł) oraz czterem osobom fizycznym (21 012,00 zł);
- w 2020 r.: 14 podatnikom na kwotę 51 439,55 zł, w tym: czterem osobom prawnym (18 139,00 zł), 9 osobom fizycznym (24 866,80 zł) oraz jednej jednostce organizacyjnej (8 433,75 zł);
- w 2021 r.: 20 podatnikom na kwotę 886 244,91 zł, w tym: pięciu osobom prawnym (834 394,00 zł), 13 osobom fizycznym (42 631,51 zł) oraz dwóm jednostkom organizacyjnym (9 219,40 zł).

(akta kontroli str. tabelki 180-182, 193-196, 582-583)

2.2. W wyniku szczegółowego badania dokumentacji 15 spraw zakończonych w latach 2019-2021 wydaniem pozytywnej decyzji o udzieleniu pomocy de minimis w związku z udzieleniem ulg w spłacie zobowiązań podatkowych ustalono, że w ośmiu przypadkach wraz z wnioskiem o udzielenie ulgi i pomocy de minimis zostały złożone wszystkie informacje i dokumenty określone w art. 37 ust.1 i 2 ustawy o pomocy

publicznej, we wszystkich badanych przypadkach beneficjentom pomocy wydano zaświadczenia stwierdzające, że udzielona pomoc publiczna jest pomocą de minimis. We wszystkich przypadkach Urząd wydał podatnikowi zaświadczenie o pomocy de minimis w dniu wydania decyzji o przyznaniu ulgi podatkowej, tj. zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie¹¹. Wszystkie zaświadczenia wydane zostały na formularzu określonym w załączniku do ww. rozporządzenia.

(akta kontroli str. 189-190, 193-196)

W żadnym badanym przypadku nie przekroczono granicznej kwoty pomocy de minimis.

(akta kontroli str. 180-182, 193-196)

2.3. W latach objętych kontrolą, zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 2 lit. g ustawy o finansach publicznych, Wójt sporządzał wykaz osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym udzielono pomocy publicznej w formie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych. Informacje te były udostępnione do publicznej wiadomości na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy. Informacji nie udostępniono na stronie BIP, co przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 67-68, 72-164, 193-196)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W siedmiu¹² na 15 badanych przypadków (46,7%) Wójt udzielił pomocy de minimis, pomimo że podmioty ubiegające się o tę pomoc nie złożyły wraz z wnioskiem o udzielenie ulgi i pomocy de minimis zaświadczenia o pomocy de minimis jaką podatnik otrzymał w roku, w którym ubiegał się o pomoc oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych albo oświadczenia o wielkości pomocy otrzymanej w tym okresie, wymagane art. 37 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy publicznej. Działanie to było niezgodne z art. 37 ust. 7 ustawy o pomocy publicznej, który stanowi, że do czasu przekazania przez podmiot ubiegający się o pomoc wskazanych dokumentów, pomoc temu podmiotowi nie może być udzielona. Ponadto w pięciu przypadkach¹³ wraz z wnioskiem nie został złożony formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis, wymagany rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis¹⁴.

(akta kontroli str. 191-192, 193-196, 346-581)

Wójt wyjaśnił, że brak żądania zaświadczeń wynikał z niedopatrzania osób, które przygotowują dokumentację do wydania decyzji. Jednocześnie zaznaczył, że pracownicy dokonywali weryfikacji udzielonej pomocy na wyszukiwarce rządowej

¹¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 350.

¹² Sprawy nr nr: Fin. 3123.37.2020.8, Fin. 3123.37.12.2020, Fin. 3123.37.14.2020, Fin. 3120.46.6.2020, Fin. 3120.46.1.2021, Fin. 3120.46.9.2021, Fin. 3120.46.6.2021.

¹³ Sprawy nr nr: Fin. 3123.37.2020.8, Fin. 3123.37.12.2020, Fin. 3120.46.6.2020, Fin. 3120.46.1.2021, Fin. 3120.46.9.2021.

¹⁴ Dz. U. nr 53 poz.311 ze zm.

pod adresem SUDOP - Wyszukiwanie pomocy otrzymanej przez beneficjenta (uokik.gov.pl).

(akta kontroli str. 197-200)

2. Wójt nie udostępnił na stronie BIP wykazów osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym udzielono pomocy publicznej za lata 2019-2021, co było niezgodne z art. 6 ust. 1 pkt 5 lit. g oraz art. 8 ust. 4 ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Wyjaśnienia Wójta odnośnie do przyczyny nie umieszczenia ww. informacji w BIP zostały zamieszczone na str. 11 niniejszego wystąpienia.

W trakcie niniejszej kontroli, tj. 9 maja 2022 r., w BIP została zamieszczona informacja o udzielonej pomocy de minimis za 2021 r.

(akta kontroli str. 68-71)

OCENA CZĄSTKOWA
OBSZAR

Pomoc de minimis została udzielona zgodnie z obowiązującymi przepisami tylko w 8 na 15 badanych przypadków. W pozostałych przypadkach przyznano taką pomoc, pomimo że podmioty ubiegające się o nią nie przedłożyły zaświadczeń o pomocy de minimis jaką podatnik otrzymał w roku, w którym ubiegał się o pomoc oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych albo oświadczeń o wielkości pomocy otrzymanej w tym okresie, czym naruszono postanowienia art. 37 ust. 7 ustawy o pomocy publicznej.

3. Stosowanie preferencji w podatku od nieruchomości w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19

Opis stanu
faktycznego

Rada Gminy Bochnia nie podejmowała uchwał w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości lub przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości w związku z COVID-19.

(akta kontroli str. 6)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na konieczność wzmocnienia nadzoru nad rzetelnością prowadzonych postępowań w zakresie nieprawidłowości wskazanych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

Wnioski

1. Rzetelne badanie w postępowaniu czy spełniona została przesłanka ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego, o której mowa w art. 67a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
2. Powiadomianie stron o przyczynach niedotrzymania terminu i wskazywanie nowego terminu załatwienia sprawy, stosownie do wymogów art. 140 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
3. Rzetelna weryfikacja zaświadczeń o pomocy de minimis jaką podatnik otrzymał w roku, w którym ubiegał się o pomoc oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków,   czerwca 2022 r.

Barbara Guga
Główny specjalista
kontroli państwowej